

Hrvatsko društvo za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu HLZ
Croatian Society of Physical and Rehabilitation Medicine
prof.dr.sc. Tonko Vlak dr.med.
21 000 Split, Šoltanska 1
fax. 021 557 669 mob. 095 1556131
E-mail tonko.vlak@st.t-com.hr

n/p
Prim. Siniša Varga, dr. dent.med.
Ministar zdravlja
Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske
Ksaver 200, Zagreb

Predmet :

Poštovani gospodine Ministre

Žao mi je što sam bio prisiljen da kroz posljednjih nekoliko mjeseci u više navrata pišem dopise na Vašu adresu, vjerujući da ćete našoj struci, kao resorni Ministar, pomoći da zaštititi svoj dignitet i stručno djelovanje, potaknut sve češćim pokušajima diskreditiranja specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije i legaliziranjem takvih stavova kroz zakonske i podzakonske akte.

Ne radim to zato što sam svadljiva osoba, ili što nemam drugog posla, već koristim priliku da Vam se obratim za pomoć u času kada vidimo da se naša struka, naše višegodišnje učenje, usavršavanje i rad doslovno obezvrjeđuju i omalovažavaju, pa u konačnici Vam ovo pišem i zbog osjećaja odgovornosti koju imam za našu struku.

Hrvatsko društvo za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu (HDFRM) je stručno društvo Hrvatskog liječničkog zbora (HLZ). Društvo je osnovano prije 68 godina, ima više od 250 aktivnih članova, te pokušava štiti interese oko 400 specijalista s licencom fizijatra u Republici Hrvatskoj (RH). Dakle, specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije su među 10 najbrojnijih specijalista, od 40-ak specijalizacija u RH, s velikim brojem pregleda u SKZ (odmah iza internista, kirurga i oftalmologa), čime značajno doprinosimo sveukupnom zdravlju naših građana, utječući svakodnevnim radom na smanjenje broja onesposobljenih osoba, a pri tome čuvajući ugled naše struke i naše Domovine u EU asocijacijama. Jer, naše Društvo značajno participira i u međunarodnim asocijacijama, te ima svoje delegate sa značajnim autoritetom i dužnostima u UEMS i EU Board of Physical and Rehabilitation Medicine. Stoga, ovim pismom odražavam stav i Upravnog odbora našeg stručnog Društva i njezinih članova, koji su višekratno izražavali nezadovoljstvo našim stanjem i položajem.

Dakle, unatoč velikom trudu i stručnosti, koje članovi našeg Društva iskazuju svjedoci smo kontinuiranog pogoršanja statusa naše struke te stalno uplitanje u naše kompetencije, koje smo stekli našom edukacijom, te preuzimanjem poslova za koje smo upravo mi osposobljeni od strane drugih liječnika, pa i drugih zdravstvenih djelatnika.

Iznenađujuće je da to najupornije i najčešće rade naše kolege-liječnici ili drugi zaposlenici u stručnim službama HZZO-a, koji bi trebali biti naši partneri sa zajedničkom misijom, a ne oni koji diskreditiraju našu struku. Budući da ste upravo Vi vrlo uspješno vodili nacionalni zavod za zdravstveno osiguranje, po mom mišljenju, prava ste osoba koja će razumjeti naš problem.

Činjenica da je HZZO sada izvan riznice mi jasno govori o tome da će on nastojati da za manje novca dobije sve usluge, pa i one naše struke. Nadam se, ne pod svaku cijenu i ne umanjujući prava osiguranika, a ograničavajući stručni rad kompetentnih medicinskih stručnjaka.

Uređujući prava bolesnika na fizikalnu medicinu i provođenje rehabilitacije, već nekoliko godina svjedočimo višegodišnjem pogoršanju statusa naše struke posredstvom donošenja regulatornih akata, prvenstveno od strane HZZO-a, što se onda očituje smanjenjem kvalitete zdravstvene zaštite osiguranika, odnosno pučanstva.

Tome je doprinijelo i opozivanje ugovora s privatnim davateljima usluga, koji imaju zadovoljene sve propisane uvjete, dok se s druge strane prednost daje liječnicima obiteljska medicine (LOM), koji nemaju zadovoljene navedene uvjete. Paradoksalno, usluge se s njima ugovaraju po značajno višim cijenama DTP !!! Stoga, istovremeno, dok se na propisivanje i provođenje mjera i postupaka fizikalne i rehabilitacijske medicine od strane drugih specijalista, npr. ortopeda, neurologa, anesteziologa i dr. nitko uopće ne obazire, fizijatrima se dokida pravo da u svojim privatnim ordinacijama koriste fizikalnu terapiju ? Pri tome se ne poštuju važeći zakonski propisi i uvjeti prema Pravilniku o minimalnim uvjetima prostora, radnika i medicinsko tehničke opreme.

Ne poštuju se ni obaveze, prava i odgovornost za provođenje mjera i postupaka iz domene fizikalne i rehabilitacijske medicine (FRM), regulirane stečenom Licencom Hrvatske liječničke komore, koja proizlaze iz kompetencija stečenih planom i programom specijalističkog usavršavanja propisanih od strane Ministarstva zdravlja RH.

O tome Vi, kao resorni ministar, morate imati svoj sud i štititi našu struku, koje se educira planom odobrenim od strane Vašeg Ministarstva, sada u trajanju od 52 mjeseca, za razliku od drugih kolega (LOM, LOM sa specijalizacijom i ostalim specijalistima), čije stečene kompetencije i vještine u tom području govore o manjkavost njihove edukacije za rečenu djelatnost FRM. Ukoliko je potrebno, mi Vam možemo priložiti i sve programe specijalizacije, iz kojih je razvidna nedovoljna kompetentnost drugih kolega u području fizikalne medicine i rehabilitacije, uključivo plan i program dodiplomske izobrazbe za doktora medicine (prema Katalogu znanja, vještina i kompetencija svih liječnika bez specijalizacije). Mislim da to i nije potrebno, jer Vi o tome sigurno znate sve nužno, tako da je lako provjeriti kako kompetencije temeljem plana i programa specijalizacije drugih specijalista (obiteljska medicina, ortopedija, kirurgija, anestezija, neurologija...) u području fizikalne medicine i rehabilitacije apsolutno nedovoljne za ono što im se dozvoljava i od strane HZZO-a plaća. Napominjem da bez obzira što su kolegice i kolege obavili plan i program izobrazbe po ranije važećim programima, temeljem Direktive 36/05 s Anexom 55713, svi oni imaju stečena prava, pa su u kompetencijama izjednačeni s novim planom i programom specijalizacija, koji, istina još nije nitko završio (jer je novi Pravilnik na snazi od 2011.g).

Osim nedostatnih kompetencija, ovdje treba ukazati i na kršenje nadležnost i stupnja odgovornosti u poslu tih kolega, a prema odredbama profesionalnih zakona RH, kao što su važeći Zakon o liječništvu i Zakon o zdravstvenoj zaštiti. U prvome, u članku 15 izrijekom piše da je „Liječniku sa specijalizacijom, odnosno užom specijalizacijom daje se odobrenje za samostalan rad za područje specijalnosti ili uže specijalnosti za koju je stručno osposobljen“. Dakle, ne može netko druge specijalnosti (ili bez ikakve specijalizacije!) raditi nešto za što nije primjereno osposobljen. U Zakonu o zdravstvenoj zaštiti koji je na snazi od 01.01.2015., u članku 147. Piše: Fizioterapeuti mogu obavljati privatnu praksu iz svoje stručne spremlje samostalno, a sukladno uputama specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije.“. To se međutim izigralo, pa je fizioterapeutima dozvoljeno da rade i bez “uputa specijaliste fizikalne medicine i rehabilitacije ?? Stoga, u praksi nekompetentne kolege liječnici provode mjere i postupke iz našeg područja, bez odgovarajuće edukacije, u ordinacijama LOM se provodi fizikalna medicina i rehabilitacija bez obzira što većina njihovih ordinacija ne zadovoljava uvjete iz Pravilnika o minimalnim uvjetima prostora, radnika i medicinsko tehničke opreme, dok su fizioterapeuti „zaobišli“ Zakon o zdravstvenoj zaštiti i gotovo u potpunosti preuzeli ulogu liječnika - specijaliste fizikalne medicine i rehabilitacije.

Pravo na ovakve naše proteste, koje Vam upućujem, daje nam i tzv „Field of Competence“ za našu struku (koji je istaknut i na našoj web stranici), ili još važnije, definicijom Medical Act-a koju je donio UEMS kao statutarno tijelo EU tijela. U tom dokumentu piše točno tko je odgovoran za medicinski akt, uključujući i rehabilitacijski segment : D8908 European Resolution "In all integrated Rehabilitation Teams the responsibility for diagnosis and treatment can only belong to a medical practitioner competent in Rehabilitation. He or she alone can take responsibility for modifying the

prescribed or alter its administration, taking account of the advise and suggestions proposed by the other members of the team, through their professional relationship with patient, at the regular team meetings. In all cases, the final decision and responsibility rest entirely with the competent medical practitioner in medical charge." Ovo je jednoglasno prihvaćeno od strane Izvršnog komiteta UEMS; Odobreno od strane Opće skupštine "Stalnog odobra Euroopskih doktora").

Dakle, ono čemu svakodnevno svjedočimo u našoj Domovini, može se okarakterizirati i kao nepoštivanje vlastitih, ali i propisa EU, koji nas danas obvezuju.

Konačno, napominjem i preporuke Ujedinjenih naroda – preporučeni standardi o tretmanu osoba s onesposobljenostima iz 1993.g. i Vijeća Europe – preporuka iz 1992.g. "Pravo na rehabilitaciju jedno je od osnovnih ljudskih prava".

Stoga Vas molim na nam svojim autoritetom pomognete da to pravo omogućimo svim našim stanovnicima i svim osiguranicima HZZO, ne ugrožavajući pri tom načela fizikalne medicine i rehabilitacije, kako u stručnom, tako i u statusnom i u materijalnom smislu, jer se sve to odražava na kvalitetu zdravstvene zaštite građana RH i našu struku, čije su kompetencije utkane u temelje borbe za bolju kvalitetu života, a protiv onesposobljenosti i ometenosti.

Ako za bilo koji od ovih segmenata ili sveukupno smatrate da bi bilo dobro održati zajednički sastanak, ja, kao predsjednik Društva Vam stojim na raspolaganju.

S dužnim poštovanjem, zahvaljujem na Vašem vremenu i razumijevanju i nadam se da ćete poduzeti konkretne korake u cilju rješavanja ovih problema.

prof.dr.sc. Tonko Vlak dr.med
Predsjednik HDFRM HLZ

U Splitu, 07.03.2015.g.